

ಪಾಡಿಗೆ ತಾನೇ ಸ್ವಟಿಕ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ... ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರವರ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ, ಜನಸಮೂಹವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಬೇಕು.”

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಬರಡು ವೇದಾಂತ ಬೋಧಿಸುವ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಅಲ್ಲ, ಅವರೊಬ್ಬ ಅಪ್ಪಟ ವಾಸ್ತವವಾದಿ. ಧರ್ಮವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡವರು. ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ಏನನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದವರು. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ರಾಜಿಗೂ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದವರಲ್ಲ, ಅವರ ಕಾಳಜಿ ಇದ್ದದ್ದು ಮೇಲು-ಕೀಳೆಂಬ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಬುಡಮಟ್ಟ ಇಲ್ಲವಾಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ. ತಮ್ಮ ಸೋದರ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಎಳೆ ಎಳೆಯಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

“ಬೆಟ್ಟವು ಮಹಮ್ಮದನ ಬಳಿ ಬರದಿದ್ದರೆ ಮಹಮ್ಮದನೇ ಬೆಟ್ಟದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಬಡವರು ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲಾಗದಷ್ಟು ಬಡವ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನಾವೇ ಅವರಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಕಾವ್ಯವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಅವರಿಗೆ ಆಗ ಬೇಕಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂಘಟಿತವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಒಂದಿಷ್ಟು ಮೂಲ ಧನವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ. ಕೆಲವು ನಕ್ಷೆಗಳು, ಭೂಗೋಳಗಳು, ಕ್ಯಾಮರಾ, ಮಾಯಾಲಾಂಛ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು - ಇವೆಲ್ಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಕೊಳ್ಳಿ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಬಡ, ಮುಗ್ಧ ಜನರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಹಾಕಿ, ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಆಮೇಲೆ, ದೃಶ್ಯ-ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಬೋಧಿಸಿ, ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡಿ. ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅವರು ಕಣ್ತೆರೆದು ನೋಡಲು ನೆರವಾಗಿ. ಜನರ ಗುಡಿಸಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಬಾಗಿಲಿಂದ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಸಾಯಂಕಾಲ - ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಾದರೂ ಸರಿಯೆ - ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಕಣ್ತೆರಿಸಿ. ಬರಿಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿ... ಹೀಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತ ಹೋಗಿ.”

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಮಾತು ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇದೆ. ವಿಷಯದ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅರಿತು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ವಿವೇಚನೆ ಇದೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಅಥವಾ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಅಚ್ಚರಿ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ಸತ್ಯಾಂಶ ಮಡು ಗಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. “ಕಾವ್ಯವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಅವರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ, “ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಬೋಧಿಸಿ, ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಲಿಸಿ” ಎಂಬಂತಹ ವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಂತರಾಳದ ಉದ್ದೇಶ ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ - ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ದೃಢತೆ, ಪರಿಶುದ್ಧತೆ, ವ್ಯವಹಾರಕುಶಲತೆ, ದೂರದೃಷ್ಟಿ, ಧೈರ್ಯ, ಸಾಹಸ ಮನೋಭಾವ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಸಂಕೇತ, ಸಂಗಮವೆನಿಸಿದ್ದರು.

ಮಹಾತ್ಮನೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ಗುಣ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅಳಿಸಿಂಗರಿಗೆ ಬರೆದ ಒಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ‘ಮಹಾತ್ಮ’ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವವನೇ ಬೇರೆ: “ಯಾರ ಹೃದಯ ನೊಂದವರಿಗಾಗಿ ಕರಗಿ ಹರಿಯುವುದೋ ಅಂಥವನನ್ನು ಮಹಾತ್ಮ ನೆನ್ನುತ್ತೇನೆ ನಾನು; ಅವು ಇಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ದುರಾತ್ಮರೇ ಸರಿ. ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಮನ್ನಣೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ದೊರೆಯದೆ ಹೋಗ ಬಹುದು; ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲದೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರಂತೆ, ಯಾವೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗದೆ ನಾವು ಅಸುನೀಗಬಹುದು. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸದ್ವ್ಯಾಪನೆ ಕೂಡ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೋ ಅದು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದು ಖಂಡಿತ!”

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪತ್ರಗಳು ವಿಚಾರದ ಖನಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯ ಗಣಿ ಕೂಡ. ಎಂತಹವರನ್ನೂ ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸುವ ಶಕ್ತಿ-ಮೋಹಕತೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಮನುಕುಲದ ಉದ್ಧಾರದ ಎಳೆಗಳು ಅವರ ಒಂದೊಂದು ನುಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ: “ಯಾರು ಯಾರು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದು ತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವಾಸ ವಿಡಿ, ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ !... ಯಾರೋ ನನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಈ ರೀತಿ ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬಂತೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ...” *

ಆಕರ: ೧) ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪತ್ರಗಾಯತ್ರಿ

೨) ವಿವೇಕಾನಂದ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

‘ಜಪಯಜ್ಞ’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಬೆಳಗಾವಿಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಷನ್ ಆಶ್ರಮ ದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 16 ರಿಂದ 20 ರವರೆಗೆ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದ ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ‘ಜಪಯಜ್ಞ’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಲು ಬಯಸುವ ಭಕ್ತರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಲು ಬೆಳಗಾವಿ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಫೋನ್: 0831-2432789

ಇಮೇಲ್: mail@rkmissionashrama.org

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಕೃಪೆ

ಬಂಗಾಳಿ ಮೂಲ: ಸ್ವಾಮಿ ಅಪೂರ್ವಾನಂದ

ಭಾಗ ೨

ಅನು: ಸ್ವಾಮಿ ಜ್ಞಾನಯೋಗಾನಂದ

ಸಾಯಂಕಾಲ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದೆ. ಅವರು ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ನೀಡಿ ಕುಳಿತು ತರಕಾರಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಂಕುರಾದ ವೈಕುಂಠ ಮಹಾರಾಜರು ನೀಡಿದ ಔಷಧಿಯಿಂದ ತುಂಬ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ; ಆಮಶಂಕೆ ತುಸು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಏನೇನೋ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ಆಡಿದ ನಂತರ ಬರ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ಹೇಗೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದರು. ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತರಾದ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಹೃದಯ ಅತ್ಯಂತ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಮರುಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ಮಾತಿನಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಮನೆಮನೆಗೆ ತೆರಳಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ, ಅಂತೆಯೇ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಅಗತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ, ಟಿಕೆಟ್ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅಕ್ಕಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿ - ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಡುವೆ ವಿವರಿಸಿದ ಒಂದು ಘಟನೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಹೃದಯ ವನ್ನು ತಟ್ಟಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಾಗ ತಿಳಿದು ಬಂತು, ಅಕ್ಕಿ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರ ಲಿಲ್ಲ; ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗಿದ್ದ. ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಊರ ಹೊರಗೆ ಒಂದು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಣಕಾಲುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಿದ್ದ ಕೆಸರು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪೈರು ಕಂಡುಬಂತು. ಅತ್ತ ಹೋಗಿ ದೂರದಿಂದಲೇ ನೋಡಿದೆ, ಒಬ್ಬಾಕೆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಗದ್ದೆಯ ಬದಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಪೈರು ನೆಡಲು ಜೋಡಿಸಿ ರಾಶಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಕಟ್ಟುಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕೊಂಡಳು. ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಆಕೆಗೆ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತಿದ್ದಳು; ಆ ಮಗುವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡೇ ಅವಳು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದಳು. ನವಜಾತ ಶಿಶು ವಿಗೆ ಚಿಂದಿಬಟ್ಟೆ ಹೊದಿಸಿ, ಗದ್ದೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ, ಆಕೆ ಪೈರು ನೆಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಗಲಾರದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳು ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಆ ಘಟನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿ ನಲ್ಲಿ ತಳಮಳವುಂಟಾಯಿತು: ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟ ಮಗು ವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಕೆಸರು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಲ್ಲ! ಎಂಥ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಳು ಬಂದುಬಿಟ್ಟಳು! ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಮರ್ಮಾಘಾತವಾಯಿತು. ನಾನು ಹೆಂಗಸಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಡವರಿಸುತ್ತ ಹೇಳಿದೆ, “ಇಲ್ಲಮ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿ ಯುವುದಿಲ್ಲ.” ಅದರಿಂದ ಅವಳು ತುಸು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಕೈಮುಗಿದು ಹೇಳಿದಳು, “ಸ್ವಾಮಿ, ಭಾರೀ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿ ಕೊಂಡೆ. ಅದ ಕಾರಣ ಗದ್ದೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ.” ಅವಳಿಗೆ ಗದ್ದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀಮಾತೆ ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆತಂಕದಿಂದ ನಡುಗಿ ಹೋದರು. ಅವರು ಅಳುತ್ತ ಹೇಳಿದರು, “ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀಯಾ! ಇಂಥ ಬಾಣಂತಿ ಹೆಂಗಸು ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಪಾಲಿನ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿಯುವುದೇ? ನೀನು ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದೀ ಮಗೂ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಮಾಡುವರು.” ಅನಂತರ ಅವರು ನೋವಿನಿಂದ ಠಾಕೂರರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು: “ಠಾಕೂರ್! ನೀವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕೆ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ? ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ದುಃಖ, ದುರ್ದಶೆ! ಹೀಗಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ದಾರಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡಿ.” ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಕಂಠದಿಂದ ಹೊರಟ ಕಾತರದ, ಉತ್ಕಂಠೆಯ ಆ ಮಾತುಗಳು ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಗುಣಗುಣಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾತೆ ಕರುಣೆಯೇ ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತಿ ಬಂದವರು; ಭಾವಪೂರಿತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಸಾಕಾರರೂಪ.

ಶ್ರೀಮಾತೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ಸೇವಾಕಾರ್ಯದ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾ ರಿಸಿದರು - ನಾವು ಏನು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದೇವೆ,

ವಿವೇಕಪ್ರಭ

ಎಂತೆಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ, ನಾನೆಂದೆ: “ಒಂದು ದಿನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಇಳಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನದಿ ಬತ್ತಿಹೋಗಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು-ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮಾರು ಅಗಲದ ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಣಕಾಲು ತನಕ ನೀರಿತ್ತು. ಆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟು ನದಿ ದಾಟಿದೆ. ಆಗ ಜೋರಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪುಬಣ್ಣದ ನೆರೆ ನೀರು ತುಂಬಿ, ನದಿ ದಡವುಳ್ಳ ಹರಿದು ಭೀಕರಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರವಾಹವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಸಮಯ, ಬೇರೆ ಮೀರಿಹೋಗಿತ್ತು. ನದಿ ದಾಟಲು ಬೇರೆ ದಾರಿ ಕಾಣದೆ, ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆಬರೆ ಕಳಚಿ, ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೌಪೀನ ಧಾರಿಯಾಗಿ ನದಿಗಿಳಿದೆ, ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈಜಾಡುತ್ತ ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಾ ಹೇಗೋ ನದಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ದಡ ಸೇರಿದೆ. ಬಹಳ ದೂರದವರೆಗೆ ಪ್ರವಾಹ ನನ್ನನ್ನು ತೇಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿತ್ತು. ನದೀತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮುಳ್ಳು-ಪೊದೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವುಂಟಾಗುವ ಸಂಭವವಿತ್ತು.” ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಮುಖ ವೇದನೆಯಿಂದ ತುಂಬಿ ಕಳಾಹಿನವಾಯಿತು. ಅವರ ಕರುಣಾಪೂರಿತ ಧ್ವನಿಯಿಂದ, “ಮಗೂ, ಠಾಕೂರ್ ನಿನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದರು. ಆ ಮುಳ್ಳು-ಪೊದೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬರಲಾಗದು! ಇನ್ನೊಂದಿಗೂ ನೀನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಡಪ್ಪಾ” ಎಂದರು. ನನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಕಟಗಳನ್ನೂ ಶ್ರೀಮಾತೆ ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರು. ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ದುಃಖವನ್ನು ಕಂಡು ಅವರ ಮಾತೃಹೃದಯ ಆವೇಗದಿಂದ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ನನಗೆ ಆಪತ್ತು ಗಂಡಾಂತರಗಳು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಆ ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತುಗಳೇ ಚೈತನ್ಯದಾಯಕವಾಗಿವೆ.

ಮರುದಿನ ಮಾತಿನ ನಡುವೆ ನಾನು ಕಾಮಾರಪುಕುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಂದರು: “ಬೇಡ ಮಗೂ, ಈಗ ನೀನು ಕಾಮಾರಪುಕುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಎಂದಾದರೂ ಹೋಗು. ಈಗ ನೀನು ಹೇಗಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ‘ಮೂರುರಾತ್ರಿ’ ಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಹೋಗು. ಈಗ ಭಯಂಕರ ಮಲೇರಿಯಾ ಇರುವ ಸಮಯ; ಎಲ್ಲ ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ಜ್ವರ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟಾದರೂ ತಾರಕನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾನೆ.”

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಪಾಲಿಸಿದೆ. ಬಹಳ ಸಮಯದ ನಂತರ, ೧೯೩೭ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾಮಾರಪುಕುರಕ್ಕೆ ಹೋದೆ, ಜಯರಾಮಬಾಟಗೂ ಹೋದೆ. ಶ್ರೀಮಾತೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಣೆ, ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ದೇವರಕೋಣೆ - ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ, ನನ್ನ ಪ್ರಣಾಮ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

* * *

ನನ್ನ ಬಳಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟೇ ಉಳಿದಿತ್ತು; ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆ ನೀಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಗುರುಸೇವೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವ

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಕೋಣೆ, ಜಯರಾಮಬಾಟ

ಸುಯೋಗ ಒದಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ - ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಆತಾಂತಿಯುಂಟಾಗಿತ್ತು. ಮರುದಿನ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಸೇವಕರಾಗಿದ್ದ ವರದ ಮಹಾರಾಜ್ ಕೊತುಲ್‌ಪುರ ಸಂತೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಾಗ ನಾನೂ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಂತೆಗೆ ಹೋದೆ. ಆರು ಮೈಲಿ ದೂರ ಕೆಸರುನೀರಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ವರದ ಮಹಾರಾಜ್ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬುಟ್ಟಿ ತುಂಬಾ ತರಕಾರಿ, ಇನ್ನಿತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದರು. ನಾನು ಶ್ರೀಮಾತೆಗಾಗಿ ಒಂದು ತಟ್ಟೆ ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕೋಯಲ್‌ಪಾರಾ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡಿ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಜಯರಾಮಬಾಟಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದೆ. ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳಿವೆ, ಅದನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುವುದು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಸೇವೆ ತಾನೆ? ಜಯರಾಮಬಾಟಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದಮೇಲೆ ನಾನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಂದು ತಟ್ಟೆ ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು, ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದಗೊಂಡು ಹೇಳಿದರು: “ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ, ಮಗೂ! ಪ್ರತಿದಿನ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ ಪಾನಕ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುತ್ತೇನೆ.” ಆಗ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ಬಂತು. ಅದು ಕೇವಲ ಎಂಟಾಣಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ; ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾತೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು! ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸೇವೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಅಂದು ಸಂಜೆ ಪುಣ್ಯಪುಕುರ ಕೆರೆಯ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ತೋಟದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಸೇವಕ ಹರಿಪ್ರೇಮ ಮಹಾರಾಜ್ ಬದನೆಕಾಯಿ ಗಿಡ ನೆಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗುದ್ದಲಿಯಿಂದ ಅಗೆಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು, ಅವರಿಂದ ಗುದ್ದಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಗಿಡ ನೆಡಲು ಮಣ್ಣು ಹದ ಮಾಡಲು ಅಗೆಯತೊಡಗಿದೆ; ಅನಂತರ

ಅವರೊಂದಿಗೆ ಗಿಡ ನೆಡುವುದನ್ನೂ ಆರಂಭಿಸಿಬಿಟ್ಟೆ. ಆ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಬದನೆ ಬೆಳೆಯುವುದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಸೇವೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಹೇಗೋ 'ಮೂರುರಾತ್ರಿ' ಕಳೆದವು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ ಹೊರಟುನಿಂತೆ. ನಾನು ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಶ್ರೀಮಾತೆ ನನ್ನ ಗಲ್ಲ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಚುಂಬಿಸಿದರು. ನಾನು ಹುಡುಗುತನದಿಂದ ಅವರ ಮುಂದೆ ಮೋಣಕಾಲಾರಿ ಕುಳಿತು, ಕೈಮುಗಿದು ಅಳುತ್ತ ಹೇಳಿದೆ, "ಅಮ್ಮಾ, ನನ್ನನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ." ಅವರೂ ಕೂಡ ಕರುಣೆಯಿಂದ ತುಂಬಿದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, "ಆಗಲಿ ಮಗು, ನಿನ್ನನ್ನು ಮರೆಯಲಾರೆ" ಎಂದರು. ನಾನು ಮೂರು ಬಾರಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ, ಅವರೂ ಪ್ರತಿಬಾರಿ, "ಆಗಲಿ ಮಗೂ, ನಿನ್ನನ್ನು ಮರೆಯಲಾರೆ" ಎಂದರು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಮರೆಯಲಾರರು - ಈ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಅಂತರಂಗವೆಲ್ಲ ಆನಂದದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ಅದರ ಭರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ಉಳಿಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಕಡೆಗೇ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಹಿಂದು ಹಿಂದಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಬಾಗಿಲವರೆಗೂ ಬಂದೆ - ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಶ್ರೀಮಾತೆ ನನ್ನತ್ತ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಅವರತ್ತ ನೋಡಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ದಾಟಿ ಹೊರಬಂದೆ; ಅವರ ಕರುಣಾಪೂರಿತ ಮುಖ ಹಾಗೂ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಮನದಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುತ್ತ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಮೈಲಿ ದೂರ ನಡೆದು, ಕೋಯಲ್‌ಪಾರಾ ಆಶ್ರಮ ತಲುಪಿದೆ. ನಾನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಬಳಿ ಭಕ್ತಿ, ಮುಕ್ತಿ ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ದೊರಕಿದರೆಂದರೆ ಉಳಿದವೆಲ್ಲವೂ ಸಿಕ್ಕಿ ದಂತೆಯೇ; ಅವರ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾದರೆ ಉಳಿದವೆಲ್ಲವೂ ಲಭಿಸುವುದು. ಸಂಸಾರದ ಕಷ್ಟಕೋಟಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಮರೆತೇಬಿಡಬಹುದು; ಕೆಸರು, ಧೂಳುಗಳ ನಡುವೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿ ಮಲಿನಗೊಂಡು ಅವರು ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾತೆ ನನ್ನನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು, ನಾನು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಬಲ್ಲೆ. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ನೆನೆದು ತಮ್ಮ ಮಡಿಲಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಂಸಾರದ ಕೆಸರು, ಮಣ್ಣು ನನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ನಿರ್ಮಲ ನಾಗಿಯೂ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿಯೂ ಇರಬಲ್ಲೆ. ಈ ಆಧಾರದಲ್ಲೇ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ - "ಅಮ್ಮಾ, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ" ಅಂತ. ಮೂರು ಬಾರಿ ನಾನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಅವರೂ ಮೂರು ಬಾರಿ ನನಗೆ ಅಭಯ ನೀಡಿ ಹೇಳಿದ್ದರು, "ಆಗಲಿ ಮಗೂ, ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಮರೆಯಲಾರೆ." ಮುಂದೆ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಸೇವಕರಾಗಿದ್ದ ವರದ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ, ನಾನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಅವರನ್ನು ಕರೆದು, "ನೋಡು, ಆ ಹುಡುಗ ಮೂರು ಬಾರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡ!" ಎಂದರಂತೆ.

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಏನು ಹೊರಬಂತೋ ಅದೇ ಸತ್ಯ. ಅವರು ಮೂರುಬಾರಿ ಸತ್ಯದ ನುಡಿಯನ್ನು ಆಡಿದ್ದರು - ನನ್ನನ್ನು ಮರೆಯಲಾರರು ಎಂಬುದಾಗಿ. ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಪರಮಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಪರಮ ಆಶೀರ್ವಾದ, ಪರಮ ಅಭಯ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಭರವಸೆ, ಸ್ವಾಂತನ.

ಕೋಯಲ್‌ಪಾರಾ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು, ಮರು ದಿನ ಸಣ್ಣಗೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ಕೋತುಲ್ ಪುರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ವಿಷ್ಣುಪುರ ತಲುಪಿದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ಕೆಸರು, ಕೊಚ್ಚೆ ನಡುವೆ ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ಕೊಡೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಜಡಿಮಳೆಯ ನಡುವೆ ಹಲವಾರು ಮರಗಳ ತಳದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾ, ಹೇಗೋ ಸಾಯಂಕಾಲದ ನಡುವೆ ವಿಷ್ಣುಪುರ ತಲುಪಿದಾಗ ನಾನು ಅರಜೀವವಾಗಿದ್ದೆ.

ಸೇವಾಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ತಲುಪಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸುವಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೋಯಲ್‌ಪಾರಾದಿಂದ ವಿಷ್ಣುಪುರದವರೆಗೆ ಮಳೆ, ಕೆಸರು, ಕೊಚ್ಚೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ದೂರು ಕ್ರಮಿಸುವಾಗ ಉಂಟಾದ ಕಷ್ಟವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿ ಬರೆದಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಪತ್ರ ವನ್ನೋದಿ ಶ್ರೀಮಾತೆ ತುಂಬಾ ಚಿಂತೆಗೀಡಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಸೇವಕ ರಾಗಿದ್ದ ವರದ ಮಹಾರಾಜ್ ನನಗೆ ಬರೆದಿದ್ದರು, 'ಈ ರೀತಿ ದಾರಿ ನಡುವೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಾತೆಗೆ ಬರೆಯಬಹುದೇ? ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರು ತುಂಬಾ ಆದ್ಯರ್ಥ ತಾಳಿದ್ದಾರೆ' ಇತ್ಯಾದಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಪತ್ರಮುಖೇನ ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾದುದಕ್ಕೆ ನನಗೇನೂ ದುಃಖ ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಆನಂದವುಂಟಾಯಿತು - ಶ್ರೀಮಾತೆ ನನಗೋಸ್ಕರ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಾತರಗೊಂಡರಲ್ಲ! ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ದಿಂದಲೇ ಇಂಥ ಮಲೇರಿಯಾ ಹರಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ನಾನು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿದ್ದೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತೆ ಚಿಂತಿಸದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನಾರು ಚಿಂತಿಸಬೇಕು?

೧೯೨೦ನೇ ಇಸವಿ. ಶ್ರೀಮಾತೆಗೆ ತುಂಬಾ ಅನಾರೋಗ್ಯವೆಂದು ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರ ಪತ್ರದಿಂದ ತಿಳಿಯಿತು. ಈ ವಾರ್ತೆ ತಿಳಿದ ಸಮಯದಿಂದ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ನೋಡಲು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಚಡಪಡಿಸತೊಡಗಿತು. ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಲು ಅನುಮತಿ ಕೋರಿ ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದೆ. ಅವರು ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದರು, ಅದರೊಂದಿಗೆ ದಾರಿ ಖರ್ಚನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿ, ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ತಂಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಆರೋಗ್ಯ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದೂ ಬರೆದರು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ನೋಡಲು ತುಂಬಾ ಕಾತರವುಂಟಾಗಿದ್ದರೆ, ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಬಹುದು ಎಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ನಾನು ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದೆ. ಮರುದಿನವೇ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು

‘ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಮನೆ’ (ಉದ್ಘೋಷ)ಗೆ ಹೋದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಆರೋಗ್ಯ ತುಂಬಾ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ದರ್ಶನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಬೇಲೂರು ಮಠದಿಂದ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಪೂಜ್ಯ ಶರತ್ ಮಹಾರಾಜರು ನನಗೆ ವಿಶೇಷ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ದೂರ ದಿಂದ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಪ್ರಣಾಮ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅವರ ದೇಹಾರೋಗ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಮರಳಿದೆ. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಪಾದಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಒಂದೆ ರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಆಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೆನೆದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂಕಟವಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಜಯರಾಮಬಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡಿದ್ದೆ, ಅವರ ಬಳಿ ಕುಳಿತು ಏನೇನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆ, ಅವರ ಪಾದಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆ - ಇದೆಲ್ಲವೂ ನೆನಪಾಗತೊಡಗಿತು.

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬೇಲೂರು ಮಠದಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ‘ಉದ್ಘೋಷ’ ಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವರ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂ ಆಗ ಬೇಲೂರು ಮಠದಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ‘ಉದ್ಘೋಷ’ ದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವರು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ವಾರ್ತೆಯೇ ನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಕೈ, ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ಕೊಂಡಿತ್ತು. ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳು ಊದಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ನಾಲಿಗೆ ರುಚಿಯೇ ಬತ್ತಿಹೋಗಿತ್ತು. ಶರತ್ ಮಹಾರಾಜರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ವೈದ್ಯರು ‘ಶ್ವೇತ ಪುನರ್ನವ’ ಸೊಪ್ಪಿನ ಪಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಅರುಚಿಗಾಗಿ ಅಮರುಲ್ ಸೊಪ್ಪಿನ ಚಟ್ನಿ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಲು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರು ಹೇಳಿದರು: “ಬೇಲೂರು ಮಠದ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪುನರ್ನವ, ಅಮರುಲ್ ಸೊಪ್ಪು ಎರಡೂ ಇವೆ. ನೀನು ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಬರುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಾ.” ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆ ನಾನು ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪುನರ್ನವ ಹಾಗೂ ಅಮರುಲ್ ಸೊಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಬಾಳೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ, ನೌಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಗಾನದಿ ದಾಟಿ, ಕುಟಿಘಾಟ್‌ನಲ್ಲಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲ್ಮಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟುಗಂಟೆಗೆ ಮೊದಲೇ ‘ಉದ್ಘೋಷ’ ತಲಪುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಸೇವಕ ಮಹಾರಾಜರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ದೂರದಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಕುರಿತ ಸುದ್ದಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಮರಳಿ ಬಂದು ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರು ಅದನ್ನು ತುಂಬ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ಬೇಲೂರು ಮಠದ ಇತರ ಸಾಧುಗಳೂ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ

ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಪ್ರತಿದಿನ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಈ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಗೆ ದೂರದಿಂದ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡುವಾಗಲೆಲ್ಲ, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ರುಗ್ಲೆ ಶರೀರದಿಂದ ವರಾಂಡದ ಬಾಗಿಲ ಕಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು; ನಾನು ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರು ನನ್ನತ್ತ ಕಾತರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ನೋಟದಿಂದ ಸ್ನೇಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಹಾ! ಆ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ಪ್ರೀತಿ, ಮಮತೆ ಹಾಗೂ ಕರುಣೆ ತುಂಬಿತ್ತು! ಅವರು ಏನನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆ ನೋಟದಿಂದಲೇ ಕರುಣೆಯ ಮಳೆಗರೆದರು. ಪ್ರೀತಿ-ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳ ಸ್ಪರ್ಶ ನೀಡಿದರು. ಅವರ ನೋಟಕ್ಕೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾದಾಗಲೆಲ್ಲ ಆ ನೋಟದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ; ನನ್ನ ಅಂತರಂಗವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮೀಯಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾದ ಒಂದು ದಿವ್ಯಾನಂದದಿಂದ ನನ್ನ ಹೃದಯ ತುಂಬಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ, ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಕೈಮುಗಿದು ಮೌನವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನಾನು ಮರಳಿ ಬರುವಾಗ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿದ ಮೃದುವಾದ ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕರುಣೆಯೇ ಹರಿದು ಬರುವಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಎಷ್ಟು ದೂರದವರೆಗೆ ಅವರತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನೋ, ಅಲ್ಲಿಯ ತನಕವೂ ಶ್ರೀಮಾತೆ ನನ್ನತ್ತ ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಒಂದು ದಿನ ನಾನು ‘ತಾಯಿಯ ಮನೆ’ ಉದ್ಘೋಷದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಅವರು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಕುಶಲ ವಾರ್ತೆ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಪಥ್ಯ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ, ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅವರ ಸರ್ವಾಂಗವೂ ಅಸಹನೀಯ ಉರಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ, ನಿರಂತರ ಅವರು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರ ಕಣ್ಣುಗಳು ತುಂಬಿ ಕೊಂಡವು. ಅವರು ಕಂಪಿಸುವ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರು: “ಅಯ್ಯೋ! ಎಲ್ಲರ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೇ ತಾಯಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನಾರೋಗ್ಯವುಂಟಾಯಿತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅವರ ದೇಹದ ಅಂಗಗಳೆಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ಉರಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಅವರು ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಪ, ತಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮತ್ತ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು, ಅವರನ್ನು ಪಾಪರಹಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಠಾಕೂರರ ಕೃಪೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಕೃಪೆ - ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ತಮ್ಮ ಮಾನವದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ನಂತರ ಈಗ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೋ, ಅವರದು ಇದೇ ಕೊನೆಯ ಜನ್ಮ. ಅಮ್ಮಾ, ಅಮ್ಮಾ, ನೀನು ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವೆ!